

πίκρα

πίκρα, η, ουσ. [*<μσν. πίκρα <πικραίνω (υποχωρητ.)*], η *πίκρα*: συναίσθημα λύπης ή στενοχώριας: «τον γονάτισαν οι *πίκρες* της ζωής». (Λαϊκό τραγούδι: *όποιος με βλέπει να γελώ, λέει: **πίκρα** δεν έχω. Μα 'γω έχω **πίκρα** στην καρδιά και **πίκρα** μέσ' τα χείλια*).

- *εκείνος που κλαίει για ξένες **πίκρες**, χάνει τα μάτια του*, εκείνος που στενοχωριέται για τις ατυχίες, τις δυσκολίες των άλλων στο τέλος βγαίνει ζημιωμένος: «δες τον εαυτό σου και συγκεντρώσου στη δουλειά σου, γιατί εκείνος που κλαίει για ξένες **πίκρες**, χάνει τα μάτια του», εννοείται από το πολύ το κλάμα παθαίνουν τα μάτια του.

- *έχω **πίκρα** στην καρδιά*, είμαι πολύ λυπημένος, πολύ στενοχωρημένος: «έχω **πίκρα** στην καρδιά, γιατί δεν πέρασε πάλι ο γιος μου στο πανεπιστήμιο». (Λαϊκό τραγούδι: *όποιος με βλέπει να γελώ λέει: **πίκρα** δεν έχω. Μα 'γω **έχω **πίκρα** στην καρδιά** και **πίκρα** μέσ' τα χείλια*).

- *έχω **πίκρα** στην ψυχή*, βλ. φρ. *έχω **πίκρα** στην καρδιά*.

- *η **πίκρα** κόβει γόνατα κι ο λογισμός γερνάει*, τα ψυχικά προβλήματα είναι πολύ καταστροφικά για την υγεία του ανθρώπου.

- *κάλλιο λάχανα με γλύκα, παρά ζάχαρη με **πίκρα***, βλ. λ. [λάχανο](#).

- *κερνώ **πίκρες** (κάποιον)*, κάνω κάποιον να λυπηθεί, να στενοχωρηθεί πάρα πολύ: «απ' τη μέρα που γνώρισα αυτή τη γυναίκα, συνέχεια με κερνάει **πίκρες**».

- *με γονάτισαν οι **πίκρες**, με εξάντλησαν, με κατέβαλαν*: «όσο υπομονή κι αν έκανε, κάποια στιγμή του γονάτισαν οι **πίκρες** και σήκωσε ανήμπορος ψηλά τα χέρια». (Λαϊκό τραγούδι: *δεν είμαι εγώ αυτός που θα στολίσει με άνθη τα ξανθά σου τα μαλλιά, εμένα **οι **πίκρες** μ' έχουν γονάτισει** κι εσύ γυρεύεις μια πρωτομαγιά*).

- *ποτίζω **πίκρα** ή ποτίζω **πίκρες** (κάποιον)*, βλ. φρ. *κερνώ **πίκρες** (κάποιον)*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας